

Commissie Strategische Opgaven 21 november 2025

Vragen Berend Boone (BBB), over Brief GS van 2 september 2025 over Dossier Kernenergie - 756198, agendapunt 6

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
1. In de brief van 4 sept. heeft Minister Hermans het over een constructieve houding vanuit Zeeland. Hoe lang denkt GS dat deze constructieve houding aanhoudt? Onlangs is uit een miljardenpot voor wonen 0,26% toegekend aan Zeeland. Stroomt het water vanuit het Rijk één kant op?	De inzet van Zeeland is om toe te werken naar een klimaatneutrale energievoorziening in Zeeland in 2050 en een stabiel en betrouwbaar elektriciteitsnetwerk. Daarbij is ook aandacht voor het bereiken van meer autonomie in de nationale energievoorziening. Daarbij hecht GS ook belang aan het vergroten van de nationale energie-autonomie. GS is van mening dat daarom het gesprek met constructieve grondhouding gevoerd moet blijven worden. Tegelijkertijd zullen wij in de overleggen met het Rijk blijven benadrukken dat draagvlak en samenwerking alleen standhouden als Zeeland daadwerkelijk wordt meegenomen in de besluitvorming en financieel wordt ondersteund bij de uitvoering van deze grote transitie. Constructiviteit kan alleen voortbestaan als er sprake is van wederkerigheid.
2. Wat is nu de exacte reden om de locatie Paulina polder in Terneuzen toe te voegen aan de mogelijke locatie lijst? Dus de vraag is niet waarom zijn er meerdere locaties gekozen. Maar waarom specifiek de Paulina polder?	Vanuit het nationale energiebeleid (Nationaal Plan Energiesysteem en Programma Energie Hoofdstructuur) zoekt het kabinet naar locaties waar kerncentrale 1 en 2 kunnen worden gebouwd. Hiervoor is het ministerie van KGG een tijd geleden al gestart met de projectprocedure. Om geschikte locaties te kunnen bepalen wordt door het ministerie gewerkt met afwegingscriteria. Deze zijn opgenomen in het waarborgingsbeleid kernenergie (Actualisatierapport waarborgingsbeleid kernenergie Rapport Rijksoverheid.nl) welke ook zijn overgenomen in de cNRD. Op basis van deze criteria heeft het ministerie bepaald dat de Paulinapolder een te onderzoeken 'redelijk alternatief' binnen de Integrale Effectanalyse (IEA) en het plan-Milieueffectrapport (planMER) is.
3. In de antwoorden van het Rijk over de Borselse en Provinciale voorwaarden wordt gesteld: “Daar blijft vanuit Rijksbeleid het uitgangspunt dat verbindingen bovengronds blijven omwille van betrouwbaarheid en stabiliteit van het elektriciteitsnet.” Waarom wordt een leiding onbetrouwbaar als deze ondergronds ligt? Is het Rijk op de hoogte van deze HARDE voorwaarde vanuit zowel Borsele als Zeeland? M.a.w. als door de bouw van kerncentrales het noodzakelijk is om	In technisch opzicht is het alternatief van ondergrondse hoogspanningsleidingen voor 380kV is ruim 2x zo duur, maar defecten zijn ook moeilijker te herstellen na een kortsluitingsincident. Een nadere duiding van de technische uitdagingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen is onder meer te vinden op de volgende webpagina: hoogspanningsnet.com/kabel/ondergronds/

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
elektriciteit bovengrond te leggen het hele feest niet door gaat? Denkt GS dat de constructieve houding in Zeeland blijft als er toch elektriciteit bovengronds gepland wordt?	Wij hebben samen met gemeente Borsele nadrukkelijk aangegeven dat nieuwe verbindingen ondergronds moeten worden aangelegd. Dit standpunt is duidelijk kenbaar gemaakt aan het Rijk. Wij verwachten van het Rijk dat het deze voorwaarde serieus meeweegt in de verdere besluitvorming en dat er een zorgvuldige dialoog plaatsvindt over de ruimtelijke inpassing en de effecten op het Zeeuwse landschap.
4. “Het ministerie van KGG zal zich inspannen om communicatie zoveel als mogelijk met ondersteunend beeldend materiaal en perspectieven vanaf ooghoogte te voorzien. Voor kernenergie maakt een visualisatie op basis van een 3D model onderdeel uit van het locatieonderzoek. Hierin wordt ook vanuit ooghoogte het visuele effect in beeld gebracht. Deze weergave is binnenkort beschikbaar.” (brief 4 sept) Wat is de definitie van “binnenkort” op het ministerie van KGG?	Op navraag bij het ministerie van KGG ontvingen we hierop het volgende antwoord: <i>“Op dit moment zijn de visualisaties nog niet beschikbaar. Ze zijn nog in ontwikkeling en de verwachting is dat de visualisaties in Q1 2026 beschikbaar zullen zijn. De visualisaties worden gebruikt voor de rondetafelgesprekken in Q1 en zullen daarnaast tijdens de volgende ronde informatieavonden worden gepresenteerd. Ook komen ze beschikbaar op www.overkernenergie.nl.</i>
5. Wat zijn de resultaten van het Infopunt Energie Zeeland in Borsele? Wat zijn de vragen/zorgen van bezoekers? Het gaat sluiten op 1/1/2026. Hoe gaat dit opgelost worden?	Het Infopunt Energie Zeeland in Borssele is een gezamenlijk initiatief van het ministerie KGG, Gemeente Borsele en Provincie Zeeland. Naast een middagopenstelling (eens per week tot voorjaar 2025) werd het regelmatig gebruikt voor informatiebijeenkomsten in de avond. De bezoekers-aantallen bij de donderdagmiddagopenstelling liepen in 2025 sterk terug en daardoor wordt nu ingezet op nieuwe manieren om de burgers in een breder deel van Zeeland te bereiken. De bezoekers hadden een scala aan vragen over de energieprojecten: van gevolgen voor de persoonlijke leefomgeving wanneer men nabij een locatie woont of onderneemt die tot een zoeklocatie van een energie-project in beeld is tot algemene vragen over de ontwikkelingen op energiegebied in Zeeland. Daarnaast zijn we momenteel de alternatieven aan het onderzoeken. Een reële mogelijkheid is een mobiel infopunt.
6. Kunnen we ervoor zorgen dat bezorgde burgers en ondernemers met 1 overheid te maken hebben? M.a.w. als er een vraag gesteld wordt aan gemeente/provincie/Rijk dat er 1 instantie antwoord geeft? Het is belangrijk om de vraag niet door te schuiven naar een andere overheidsinstantie.	Veelal zijn meerdere overheidsorganisaties en uitvoeringsinstanties betrokken bij de voorbereiding en realisatie van energieprojecten. Het is gebruikelijk dat de organisatie aan wie de vraag gesteld wordt ook een reactie geeft. Soms moet daarvoor het antwoord bij een andere organisatie opgevraagd worden of is er nog geen antwoord beschikbaar. Voor burger, bedrijfsleven of maatschappelijke organisatie wordt ernaar gestreefd om het antwoord te geven vanuit de organisatie waar die binnenkomt. Bij sommige vragen ontkomt ook de overheid er niet aan om door te verwijzen naar de juiste plek waar de vraag thuishoort. Daarbij wordt zoveel als mogelijk gestuurd op een warme overdracht; dat wil

Vragen Commissie Strategische Opgaven	Antwoorden
	zeggen dat overheden elkaar daarbij informeren en vraagstellers op het juiste spoor zetten.
7. Volgens dhr. Knops dienen de participatie trajecten als input voor het Rijk-Regiopakket. Op welke trap van de participatieladder wordt bedoeld?	Voor de totstandkoming van de Voorwaarden 2.0 is het niveau van 'raadplegen' gehanteerd: de stakeholders hebben via enquêtes, spraakgesprekken, stakeholderbijeenkomsten de mogelijkheid gehad hun mening, ideeën en wensen in te brengen. In het vervolg van het traject worden deze zorgvuldig gewogen en betrokken bij de opstelling van de Voorwaarden 2.0.
8. "Er zal een gemeenschappelijke informatiebasis ter input van het proces Rijk-Regiopakket gevormd worden." Is het mogelijk om een voor burgers te allen tijde te benaderen platform te maken met een gemeenschappelijke informatiebasis? Kunnen bijvoorbeeld de gemeenschappelijke uitkomsten van de participatietrajecten hierop gezet worden?	Alle informatie kan gevonden worden op website provincie Zeeland, gemeenten en Rijk.
9. Zeeland heeft volgens de Minister een constructieve houding en er is draagvlak. De beslissing of de voorkeurslocaties in Borsele en/of Terneuzen zullen worden gebruikt ligt volledig bij het Rijk. De Provincie Zeeland en de gemeenten zullen de gesprekspartners zijn die verantwoording moeten afleggen aan de burgers. Hoe ziet GS dit voor zich? Immers mocht er vertraging optreden lijkt de Provincie Zeeland economisch hiervoor op te draaien.	Het is correct dat de beslissing over voorlopige voorkeurslocatie en definitieve locatie voor de twee nieuwe kerncentrales bij het Rijk ligt. Zoals eerder in een vorige beantwoording gesteld is het realiseren van kerncentrales een verantwoordelijkheid (beleidsmatig) en bevoegdheid (procedureel) van de rijksoverheid. Wij kunnen niet het nationale beleid en de bevoegdheden van het Rijk, namelijk of er wel of niet kerncentrales komen en zo ja, waar, naar ons toe trekken. Vandaar dat GS het signaal van PS van harte ondersteunt om met volle kracht het besluitvormingsproces binnen de wettelijke kaders zo snel mogelijk te doorlopen. Daarbij is het ook van het grootste belang om de betrokkenen die wonen en/of ondernemen op of nabij de zoeklocaties zo kort mogelijk in onzekerheid te laten zitten.
10. In de enquête die onder bewoners is uitgezet wordt het volgende gesteld: "Het is belangrijk om de natuur te beschermen. Als het kan, willen we ook zorgen voor meer natuur in Zeeland." Deelt GS deze uitspraak in de enquête?	De enquêtevraag is gebaseerd op de input vanuit het participatietraject waarin deze stelling door de participanten naar voren werd gebracht. GS deelt deze uitspraak in de zin dat het beschermen en versterken van natuur een belangrijk uitgangspunt van het provinciaal beleid is. Zeeland heeft unieke natuurwaarden, zowel op land als in het water, en het is onze verantwoordelijkheid om die te behouden en waar mogelijk te versterken. Tegelijkertijd zien wij het belang van een zorgvuldige afweging tussen natuur, economie, wonen en energieopgaven.